

ת"פ 26568/05/18 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד רזי בן משה אלון

בית משפט השלום בבאר שבע

י"ז תמוז תשפ"א

27 יוני 2021

ת"פ 26568-05-18 מדינת ישראל נ' אלון (עצור/אסיר בפיקוח)

לפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה

מדינת ישראל - פמ"ד

ע"י ב"כ מתמחה יריב נועם

נגד

הנאשם

רזי בן משה אלון

ע"י ב"כ עו"ד נועם אליגון

גזר דין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירה של חבלה חמורה, בניגוד לסעיף 333 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן (ת/1), ביום 04.05.18 עבדו המתלונן - נפגע העבירה, וצעירה בשם יוליה פרידמן (להלן: "יוליה") יחדיו בבר משקאות. באותה העת, היה הנאשם בן זוגה של יוליה.

בהמשך לאמור, בסיום העבודה, בשעה 04:00 לפנות בוקר, או בסמוך לכך, הסיע המתלונן את יוליה לביתה שבאופקים.

כאשר הגיעו המתלונן ויוליה בסמוך לביתה של יוליה, החנה המתלונן את הרכב, שניהם עברו לשבת במושב האחורי של הרכב, ושוחחו ביניהם.

במקביל לאמור, ולאחר שהנאשם ניסה להתקשר ליוליה, אשר לא ענתה לטלפון, יצא הנאשם מן הבית והחל לחפש אותה.

בעוד הנאשם מחפש את יוליה, הבחין הנאשם במתלונן וביוליה, כאשר הם ישובים במושב האחורי של הרכב, מתנשקים.

הנאשם ניגש אל הרכב, פתח את דלת הרכב, התנפל על המתלונן, והחל להכות אותו בחוזקה בפניו, באמצעות אגרופים.

המתלון ניסה לדבר אל ליבו של הנאשם, על מנת שיחדל ממעשיו, אך הנאשם המשיך להכות את המתלון בחוזקה בפניו, באמצעות אגרופים.

לאחר האמור, הורה הנאשם למתלון לצאת מהרכב ואמר לו "זה עדיין לא נגמר". הנאשם הסתלק מהמקום והותיר את המתלון כשהוא חבול ומדמם מאוד מפניו.

כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלון חבלות חמורות בפניו, והוא הובהל באמבולנס לבית חולים סורוקה בבאר שבע, שם נערכה לו בדיקת CT, במסגרתה נצפו שני שברים בלסת התחתונה; קו שבר ברכס אלבאורי בין שיניים 42 - 43 (גשר בין שיניים 33 - 34 שחלקו התנתק ממקומו); אוגמנטציה של רוק ומעט דימום ברצפת הפה; רגישות לאורך הרמוס העולה משמאל.

המתלון אושפז במחלקת אף אוזן גרון והוכנס לניתוח, שם הורכבו לו קשתות על גבי השיניים ופיו נסגר לצורך איחוי השברים.

כמו כן, נגרמו למתלון קונטוזיות והמטומות מתחת לארובות העיניים; נשברה לו שן; פניו התעוותו; נגרמו לו כאבים חזקים וקשיי דיבור.

בנוסף, נאלץ המתלון נאלץ לזון ממזון נוזלי בלבד, למשך ששה שבועות.

בין הצדדים נערכו מספר ניסיונות גישור, אשר לא צלחו, והתיק נקבע למענה לכתב האישום.

במענה שנמסר בעל פה, הודה הנאשם בחלק מהעובדות שבכתב האישום, כאשר לידו, יוליה היתה במצב אינטימי עם המתלון, כאשר היא ללא חלק עליון, ומההלם, הכה הנאשם את המתלון, אך לדבריו, הכה אותו פעם אחת ולא מספר פעמים, וטען שלא איים עליו.

התביעה לא הסתפקה בהודיה זו, וביקשה לנתב את התיק לשמיעת ראיות.

בטרם החלה פרשת התביעה, הודיעו הצדדים לבית המשפט, כי הגיעו להסדר טיעון, במסגרתו תוקן כתב האישום, והנאשם הורשע בעובדות ובעבירה שכתב האישום המתוקן, על פי הודאתו.

הנאשם הופנה להערכת שירות המבחן למבוגרים.

לאחר שהוגשה הערכתו הסופית של שירות המבחן, טענו הצדדים לעונש, ומכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, ראיות כדלקמן:

- תמונות נפגע העבירה (ת/3) - בתמונות, נראה המתלון חבול בפניו, כאשר דם רב ניגר מפניו עד לבגדיו;
- אסופת מסמכים רפואיים בנוגע לנפגע העבירה (ת/4) - מאסופת המסמכים עולה, כי הגיע לבית החולים סורוקה, כאשר הוא סובל מפגיעות רבות בפניו, לרבות המטומות ושברים בארובות העיניים, אוגמנטציה של רוק עם דם ברצפת הפה, שברים בלסת. בנוסף, המתלון אושפז ונותח בבית החולים לצורך סגירת פיו;
- הצהרת נפגע עבירה (ת/5) - נפגע העבירה תיאר את הפגיעה בו בהיבט הפיזי, הנפשי והממוני. בהיבט הפיזי, תיאר את השפעת החבלות על חייו - אשפוזו לתקופה ארוכה; היותו במצב סיעודי, כשהוא נאלץ לזון דרך צינור הזנה מזון נוזלי בלבד; טיפולי פיזיותרפיה קשים וארוכים אותם נאלץ לעבור כדי לשפר מצבו; היותו סובל מכאבים ו"קליקים" בלסת, קשיים בלעיסה וכן בפתיחת הפה ובסגירתו; פגיעה ביכולת הדיבור בשל קושי להניע את הלסת; פגיעה בשרירי צוואר עקב ההדף מהאגרופים; מצב דחק ("סטריס") אשר משפיע על היבטים פיזיולוגיים. בהיבט הנפשי, תיאר המתלון, כי הפגיעה בו הותירה בו חרדות וקושי להתקדם בחייו. המתלון מתאר, כי מאז הפגיעה, הפך לאדם חשדן, מסתגר בביתו, ממעט להתרועע, חושש שהנאשם יחפש אותו ויפגע בו שוב, נמנע מהבעת עמדה, סובל מחרדות ומסיוטים. בהיבט הממוני, שיתף המתלון, כי עקב הפגיעות שספג, נמנע ממנו להמשיך בקריירה הצבאית לה ייחל, ובכך, נפגעה יכולת השתכרותו העתידית. בנוסף, הפסידו הוריו ימי עבודה בכדי לסעוד אותו. כן, נאלץ לשלם בעבור מזון מיוחד, טיפולים אורתודנטיים, טיפולים אחרים, תרופות ותשלום למרפאות. בסוף הצהרתו, ביקש המתלון למצות את הדין עם הנאשם ולחייבו בפיצוי הולם, אשר ישקף לו את חומרת מעשיו.

בנוסף, במועד שנקבע לשמיעת פרשת העונש, ביקשה התביעה להעיד את הוריו של המתלון, הגב' לילך מסעדה-אלגרבל (ע.ת. 1) ומר גדי אלגרבל (ע.ת. 2).

- ע.ת. 1, אמו של המתלון - משרתת בצה"ל, בשירות קבע, בדרגת רנ"ג. משמשת כמפקדת המרפאה בבסיס XXXX. האם סיפרה, כי בנה - הנפגע - התעתד לצאת לקורס מ"כים, אך בשל הפגיעות שספג, לא היה בידו לצאת לקורס. העדה שיתפה, כי לאחר 47 שנות מגורים במושב XXXX, עברה המשפחה לעיר אחרת, כדי לא להיות קרובים לעיר אופקים, על מנת לסייע למתלון לשוב ולחוש בטחון. העדה שיתפה במאמצים ובהתגייסות המשפחתית על מנת לסייע למתלון להמשיך הלאה בחייו. בנוסף, תיארה העדה את השפעת הפגיעה בהיבט הפיזי - הבן הנפגע סובל מכאבים ו"קליקים" בלסת, כאבים וקושי בלעיסה ודיבור, קיבוע ויישור שיניים שנעשו טרם הצבא נהרסו. הבן הנפגע ניזון במשך תקופה רק במזון נוזלי והדבר פגע ברמת ההמוגלובין והחלישה אותו. העדה ביקשה מבית המשפט לתקן את העוול שנעשה למתלון, לעשות צדק ולהטיל על הנאשם

עונש ראוי.

· עדותיו של ע.ת. 2, אביו של המתלונן - משרת במשרד ראש הממשלה. העד מתאר, כי עד הפגיעה, היה בנו - הנפגע - לוחם בסיירת שריון. לדברי העד, ריסק הנאשם את פניו של בנו באופן ברוטלי ומתוכנן מראש. לדבריו, כל המשפחה בטראומה מאז האירוע, הם נאלצו לעזוב את ביתם ולהתרחק מהאיזור. בעקבות הפציעות, נעדר המתלונן כשנה משירותו הצבאי, וכשחזר, כבר לא התאפשר לו לצאת לקורס מ"כים. בעקבות הפגיעה, במשך חצי שנה, נדרשו הוא ואשתו להזין את המתלונן באמצעות קשית, היו צריכים להישאר ערים בלילות כדי לוודא שבנם אינו נחנק, כיוון שלסתותיו היו מוחזקות בפלטות ברזל, והדבר פגע בקריירה שלו ושל אשתו, בחוסן המשפחה, הוביל להידרדרות משפחתית. העד תיאר הידרדרות נפשית ותפקודית אצל בנם, אשר הפך לאדם סגור ומפוחד, ומתקשה לתפקד. העד טען, שגם לאחר האירוע, ניסה הנאשם ליצור מגע עם בנם והמשפחה הרגישה לא בטוחה. העד ביקש מבית המשפט למצות את הדין במלוא החומרה עם הנאשם, בצורה שיהיה בה כדי אותו ואת הרבים מלעבור עבירות דומות.

בחקירתו הנגדית, התבקש העד לפרט אודות האירוע בו לדבריו ניסה הנאשם ליזום מגע עם המתלונן, וסיפר, כי המתלונן נכח באירוע באופקים והנאשם ניסה ליצור מגע וקונפליקט עם המתלונן. העד שאל האם הוגשה תלונה במשטרה, והשיב שלא, אך לדבריו, עדכן את הפרקליטות בכך.

ההגנה הגישה, לענין העונש, אסופת המלצות ממפקדיו של הנאשם בשירותו הצבאי (נ/1) - סמ"ר רועי פלד, סרן נתנאל חורש(הגיש שני מכתבים) וסגן יאיר מרציאנו:

· סמ"ר רועי פלד שימש כרס"פ בפלוגה לוחמת בגבעתי. לדבריו, נטל את הנאשם תחת חסותו ויחסיו עמו היו קרובים, כמו אחים. לדבריו, עבר הנאשם חיים לא קלים. התרשם מהנאשם כאדם ישר; נדיב; נאמן; דואג לזולת. מעשיו של הנאשם אינם משקפים את אישיותו;

· סרן נתנאל חורש שימש בתפקיד מ"פ בפלוגת שקד. הנאשם, אשר התגייס כלוחם, הוצב בסוף מסלול בפלוגה במסגרת הכשרת לוחמים. הנאשם שירת כנהג בחפ"ק. לדבריו, התרשם מהנאשם כאדם אכפתי ואהוב; רגיש; מקצועי ואוהב. הנאשם הגיע מרקע שאינו פשוט, ולמרות זאת, עלה בידו לפתח עצמו בצבא. לדבריו, מעשי הנאשם אינם משקפים את אישיותו;

· סגן יאיר מרציאנו שימש בתפקיד סמ"פ בפלוגת שקד. לדבריו, הנאשם הגיע לפלוגה ועבר מסלול כלוחם. עקב הצטיינותו, יצא לקורס נהג מבצעי לוחם. השתתף בפעילות מבצעית שוטפת בעיר שכם. במכתבו, שיבח רבות את הנאשם בתפקודו בפלוגה, תוך שציון, כי מבצע עבודתו על הצד הטוב ביותר.

במועד שמיעת פרשת העונש, העיד ע.ה. 1, רס"ן נתנאל חורש, עד אופי מטעם ההגנה - העד משמש כקצין אג"מ של מגמת לוחמים בבה"ד 1, ובעת האירוע, היה בתפקיד מ"פ, והנאשם שימש כנהג שלו. העד אינו סבור, שהנאשם יפגע

באחר בכוונה תחילה. לדברי העד, הפיק הנאשם לקחים ממעשיו, ולאחר הליך טיפולי, הוא מבין את מעשיו ומצר עליהם.

הערכת שירות המבחן למבוגרים

בענינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים המפרטים את נסיבותיו האישיות, כבן 22, רווק, מתגורר בבית אביו באופקים, סיים שירות צבאי בחודש מרץ 2020 וכיום עובד באיסוף בקבוקים (בעל תעודת עוסק זעיר בתחום זה).

הנאשם בעל 12 שנות לימוד ובגרות מלאה במגמת חשמל.

הנאשם שירת כלוחם בחטיבת גבעתי והיה חייל מוערך.

הנאשם שיתף, כי היה בזוגיות שנמשכה כחמש שנים, עם זוגתו מושא העבירה, ואף התגורר עמה מזה כחצי שנה. לדבריו, אף תכננו להינשא ולהקים תא משפחתי. היחסים ביניהם הסתיימו על רקע מעצרו בעבירה דן ומאז, לדבריו, אינו מסוגל לתת אמון בבנות זוג.

שירות המבחן למבוגרים שוחח עם זוגתו לשעבר, אשר אישרה את הפרטים, ולדבריה, הנאשם היה בן זוג אוהב, תומך, דואג ואכפתי.

הנאשם נעדר מעורבות שולית.

הנאשם שולב בקבוצה טיפולית, הגיע למרבית המפגשים, עד שחזר לשירות צבאי.

הנאשם תיאר עצמו כאדם בעל תגובות נורמטיביות, ללא קושי בשליטה על דחפיו וללא דפוסים אגרסיביים.

הנאשם שיתף, כי על אף שלמד אגרוף במשך כשנתיים, לא נהג להפעיל כוח או אלימות, למעט באירוע העבירה.

ביחס לעבירה, הודה הנאשם בביצועה ונטל אחריות. לדבריו, כאשר ראה את זוגתו ברכב עם המתלונן, ובמהלך חילופי הדברים, חש מושפל מאוד והתקשה לשלוט בזעמו.

הנאשם שלל היכרות מוקדמת עם המתלונן, והביע אמפתיה בנוגע לפגיעה בו, תוך שתיאר, כי התנהלותו באירוע הזה טלטלה אותו רגשית, מאחר שלא זיהה עצמו באירוע העבירה.

עמוד 5

הנאשם ביטא רצונו לקחת חלק בהליך "צדק מאחיה", במסגרתו יהיה בידו לבקש סליחתו של המתלונן ולשמוע על השלכות הפגיעה בו. בנוסף, הביע מוטיבציה לבחון הדפוסים שהובילו אותו לעבור העבירה.

ברם, המתלונן - נפגע העבירה - סירב לקחת חלק בהליך הצדק המאחיה.

שירות המבחן למבוגרים התרשם מהנאשם כאדם בעל חשיבה בוגרת ועצמאית, אשר גדל וחונך על ערכים נורמטיביים ופועל לפיהם.

שירות המבחן התרשם, כי העבירה שעבר הנאשם חריגה ואינה מאפיינת את דפוסי אישיותו. הרקע לעבירה הוא תחושת הבגידה בו ופגיעה בכבודו.

שירות המבחן התרשם, כי הנאשם בעל שאיפות וכישורים להמשך ניהול אורח חיים נורמטיבי והמליץ לאפשר לו להמשיך לשקם את חייו.

שירות המבחן בא בהמלצה להעמיד הנאשם בצו מבחן למשך שנה ועל הטלת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד מאסר על תנאי, אשר יהוו גורם חינוכי ומציב גבולות.

קצינת המבחן למבוגרים, גב' נטע לי לוי אהוד, אף התייצבה לדיון, שנקבע לשמיעת פרשת העונש (ללא שזומנה). לדבריה, מכירה את הנאשם מזה כ-3 שנים, החל מפיקוח המעצרים. לדבריה, פגשה גם במתלונן ולנגד עיניה גם הנזק שנגרם לו. זכור לה, שכאשר פגשה בו - לא יכול היה להזיז את הלסת ולדבר כתוצאה מהתקיפה החמורה שעבר.

לדבריה, הן המתלונן והן הנאשם הם בנים טובים, חיילים מצטיינים. לדבריה, תחילה התקשה הנאשם לשתף פעולה בקבוצה הטיפולית, אך בפגישות האחרונות נפתח ושיתף. לדבריה, היה הנאשם מעוניין להתנצל בפני המתלונן והוא מצר על מעשיו.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (ת/6) והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה, כי מעשי הנאשם פגעו בערכים המוגנים של זכות האדם לשמירה על בטחונו האישי, שלמות הגוף (הנגזרת מערך קדושת החיים), ערך הכבוד, תחושת בטחון הציבור ופתרון סכסוכים שלא בדרכי אלימות.

מעשיו של הנאשם הטילו מום במתלונן הנפגע ואף גרמו לו לנזקים נפשיים.

התביעה הדגישה הנזקים שנגרמו למתלונן עקב מעשי הנאשם, תוך שהפנתה להצהרת נפגע העבירה.

במעשיו של הנאשם היה פוטנציאל לגרום נזק חמור עוד יותר מהנזק שנגרם בפועל.

התביעה טענה, כי הנאשם ידע שמעשיו פסולים והיה ביכולתו להימנע מהם.

התביעה טענה, כי הנאשם השתמש בהכשרתו באמנויות לחימה כדי לתקוף את המתלונן באלימות ובאכזריות, כשהמתלונן אינו תוקף כלל בחזרה אלא מנסה "לנטרל" את המצב, ובכך יש לראות נסיבה לחומרה.

חומרת הפגיעות שנגרמו למתלונן, תוך שימוש בידיים חשופות - היא יוצאת דופן.

התביעה עתרה למתחם ענישה הנע בין 16 ועד 36 חודשי מאסר בפועל.

עוד עתרה התביעה להטיל על הנאשם מאסר מותנה ארוך, קנס ופיצוי.

התביעה ביקשה למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של מתחם הענישה.

ההגנה הסכימה, כי חייהם של המתלונן והנאשם השתנו באופן טראגי.

ההגנה טענה, כי מדובר במקרה רב רבדים, אשר צריכים להישקל במסגרת גזר הדין.

ההגנה טענה, כי טרם האירוע, ניהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי וחיובי, ואף ממשיך לנהל אורח חיים כזה גם לאחר האירוע.

ההגנה התייחסה לחלוק הזמן מאז האירוע.

לטענת ההגנה, הפיק הנאשם לקחיו והוא מצר על מעשיו מעומק ליבו.

ההגנה התייחסה לעדות הורי המתלונן, אשר ביקשו להעניש לחומרה את הנאשם, וטענה, כי המשפט עצמו הוא עונש בל יתואר, לנאשם שאינו מורגל בהליכים פליליים.

לטענת ההגנה, השתת עונש מאסר היא בבחינת נקמה ולא תועיל לנפגע העבירה או להוריו.

ההגנה טענה, כי למעשי הנאשם לא קדם תכנון, אלא, נקלע להן, לאחר שראה את חברתו עם המתלונן.

ההגנה הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לכך שחזר לשירות צבאי מלא למרות ההליך המתנהל נגדו ואף משרת במילואים.

ההגנה ביקשה לייחס משקל לפועלו של הנאשם לפני ואחרי האירוע נושא כתב האישום.

ההגנה הוסיפה, כי ממילא חשוף הנאשם לתביעה אזרחית מצדו של המתלונן.

ההגנה עתרה למתחם הנע בין מספר חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר, וביקשה להימנע מלשלוח את הנאשם לבית האסורים.

ההגנה ביקשה לאמץ המלצות שירות המבחן למבוגרים.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי הוא מצטער בפני המתלונן ומשפחתו. לדבריו, מצא עצמו בסיטואציה קשה ומאז מרגיש שחיינו נעצרו. לדבריו, יודע שמה שעשה לא היה בסדר, והוא רוצה להחזיר את חיינו למסלול, להתקדם וללמוד. הנאשם ביקש להימנע מלשלוח אותו למאסר בין כתלי בית האסורים.

דין והכרעה

כתב האישום מתאר אירוע אלימות קשה, אכזרי ומכוער.

מעשיו של הנאשם פגעו פגיעה קשה בערכים המוגנים של שלום הציבור; שלמות גופו ובטחונו; כבודו של האדם; והגנה על הציבור מפני מעשי בריונות ואלימות.

לא אחת, הדגיש בית המשפט העליון את תפקידו של בית המשפט במאבק נגד האלימות הפושה בחברה ועל החשיבות להעניש בחומרה את אלו הפונים לדרכי אלימות.

לענין זה, ראו ע"פ 8991/10 **מכבי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים):

רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האלימות והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה (ההדגשה אינה במקור).

כן, ראו ע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (פורסם במאגרים):

האלימות מכרסמת ביסודות חברתנו, ועלינו להשיב מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלימות כלפי הזולת. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. "חברתנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים" (ע"פ 5753/04 מדינת ישראל נ' רייכמן [פורסם בנבו], 7.2.2005), שישקפו ערכים של תגמול והרתעה.

במקרה דנן, ראה הנאשם את בת זוגו בחברת המתלונן, והחל להכותו באכזריות באגרופים, מבלי לברר דבר, כשלא נטען, כי למתלונן - הנפגע - אף היתה ידיעה כלשהי, שאותה יוליה היתה במערכת זוגית.

נפגע העבירה לא הגיב לתקיפה הברוטלית, אלא, לכל אורך האירוע - ניסה לדבר אל ליבו של הנאשם וביקש ממנו לחדול ממעשיו, אך הנאשם המשיך להכותו ואף הודיע לו "זה עדיין לא נגמר".

בעקבות מעשיו החמורים של הנאשם, נגרמו לנפגע העבירה פגיעות קשות ביותר, שהצריכו אשפוז ממושך; ניתוח; תקופה ארוכה של הזנה באמצעות צינורית; טיפולים רבים לשיקום פניו ושיניו.

למתלונן, נפגע העבירה, נגרמו נזקים קשים, בגוף ובנפש, אשר מי ישורנו, עד מתי ילוא אותו.

הצהרת נפגע העבירה, מסמכיו הרפואיים ואף עדויות הוריו, מלמדת על הנזקים הרבים שנגרמו למתלונן ואף לבני משפחתו בעקבות הפגיעות הקשות בו ומדברות בעד עצמן.

למעשה - כל מסלול חייו של המתלונן - נפגע העבירה - הוסט: הקריירה הצבאית שלו הופסקה; מראהו השתנה, כשפניו נותרו מעוותים; הוא מתקשה בדיבור; סובל מתסמינים טראומטיים. צעיר מבטיח, ששירת ביחידת עילית - הפך שבר כלי.

בית המשפט אינו רשאי לגלות שוויון נפש לפגיעה שנגרמה למתלונן בפרט וכלפי נגע האלימות המרחיף בחברה בכלל. עליו להעביר מסר ברור וחד משמעי - מי שבחר באלימות, יישא בעונש משמעותי, בעולם המעשה.

מתחם הענישה

להלן יובאו מספר פסקי דין לצורך סקירת מדיניות הענישה הנוהגת. בחלק מגזרי הדין - הועמדו נאשמים לדין בגין סעיפי עבירה אחרים, בחלק מהם אף נערך שימוש בנשק קר, אך באופן כללי - קיים דמיון באירועים המתוארים:

· ע"פ 379/15 לוי נ' **מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) - המערער הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בין המערער למתלוננים התעורר ויכוח, במהלכו משכו האחד בצווארון של השני. הנוכחים במקום הפרידו בין השניים וכל אחד מהם שב למקומו. לאחר מכן, נטל המערער בקבוק בירה והטיח אותו בעוצמה בפניו של המתלונן. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן חתכים בפנים, שבר בארובת עין שמאל עם שקיעת קשת זיגומטית, והגבלה בתנועת הפה. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 30 חודשי מאסר בפועל; 12 חודשי מאסר על תנאי; פיצוי בסך 10,000 ₪ למתלונן. ערעורו לבית המשפט העליון נדחה.

· רע"פ 9037/14 **בן קסוס נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים) - המערערים הכו את המתלונן מחוץ למועדון באגרופים ובעיטות, תוך שהם מקללים אותו. למבקש נגרמו פגיעות בטחול ובלבלב והוא פונה לבית חולים. בית משפט השלום עמד על נסיבותיהם האישיות של הנאשמים - היות הנאשם 1 ללא עבר פלילי; היות הנאשם 2 בעל עבר פלילי; הנאשם 1 נדון ל-11 חודשי מאסר בפועל והנאשם 2 נדון ל-15 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, הוטלו על כל אחד מהנאשמים 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעברו עבירת אלימות, וכן, חיוב בסך 10,000 ₪ פיצוי למתלונן. ערעורם של הנאשמים לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון - נדחו.

· ת"פ 34230-02-20 **מדינת ישראל נ' עתאיקה ואח'** (פורסם במאגרים) - נאשמים, אשר תקפו בצוואת את המתלוננים, קטינים, תוך שימוש בידים חשופות ואף בקבוקי זכוכית. למתלוננים נגרמו חבלות רבות והם נזקקו לטיפול רפואי. בין הצדדים נקשר הסדר טיעון, במסגרתו, הגבילה עצמה המאשימה לטעון ל-25 חודשי מאסר בפועל, והוסכם, כי כל אחד מהנאשמים, יפצה המתלוננים בסך של 17,000 ₪. כן, הוסכם, כי לנאשם 2 קיים מאסר מותנה בר הפעלה. בית משפט זה גזר על כל אחד מהנאשמים 20 חודשי מאסר בפועל, הפעל מאסר מותנה לנאשם 2, מאסר מותנה, פיצוי בסך 21,000 ₪ לכל אחד מהנאשמים.

הענישה הנוהגת מהווה שיקול, שרשאי בית המשפט לקחת בחשבון בבואו לקבוע מתחם ענישה הולם, אך זהו, כמובן, איננו השיקול היחיד. בבואו של בית המשפט לקבוע מתחם ענישה, יש להתייחס, בין היתר לערכים המוגנים שנפגעו; מידת הפגיעה בהם; הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; הנזקים שנגרמו בעקבות העבירה; לצד שיקולים נוספים.

האירוע נושא כתב האישום דנן גרם למתלונן - הנפגע - לפגיעות קשות; לנכות פיזית; לפגיעה נפשית ואך בנס לא הביא לפגיעה קשה יותר, לרבות פגיעה בחייו.

הנאשם שלמד אגרוף באופן מקצועי, השתמש באגרופיו משל היו נשק קטלני, בברוטליות ואכזריות.

עיון במסמכים הרפואיים של המתלונן שצורפו (4/ת), מדברים בעד עצמם ומלמדים על החומרה הרבה שבמעשי הנאשם ועל חלק מהנזקים שנגרמו.

דמו של המתלונן ניגר על פניו ועל בגדיו; נגרמו לו שברים בלסת; חבלות בפניו ובארובות העין; הוא אושפז; עבר ניתוח; הותקנו על פיו קשתות שינעלו את הלסתות, על מנת לאחות את השברים בלסת; המתלונן נאלץ, למשך תקופה ארוכה, לצרוך כלכלה נוזלית בלבד; עודנו סובל מכאבים עזים וקשיי דיבור לצד נזקים נוספים וקשים.

שמיעת עדותם של הוריו, לא הותירה עין יבשה. לא ניתן היה להישאר אדישים למכאובם של המתלונן ובני משפחתו.

הנאשם הורשע בעבירה, שהעונש המקסימלי בצדה הינו 7 שנות מאסר.

כאמור, עתרה התביעה למתחם ענישה הנע בין 16 עד 36 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט מוצא, כי המתחם אליו עתרה התביעה, מקל ואינו משקף את חומרת העבירה ואת הנזקים הקשים שנגרמו.

ברם, משאין בית המשפט משים עצמו קטגור - לא יחרוג ממתחם זה.

קביעת הענישה הספציפית בתוך המתחם

אשר לקביעת הענישה במסגרת המתחם האמור, על בית המשפט לשקול עברו של הנאשם; נסיבותיו האישיות; הפרוגנוזה של גורמי ההערכה בענינו.

מעשיו של הנאשם מלמדים על אכזריות של ממש.

תחנוניו של המתלונן, לא גרמו לנאשם לחמול עליו ולחדול ממעשיו, ומכאן ניתן ללמוד על יחסו ועל תפישותיו בנוגע לחייו ולשלמות גופו של האחר - נפגע העבירה, שעמו לא היה לנאשם כל שיג ושיח.

מנגד, הנאשם נעדר עבר פלילי.

הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה וחסך זמן שיפוטי.

הנאשם מביע חרטה.

הפרוגנוזה מטעם שירות המבחן למבוגרים בענינו של הנאשם - חיובית.

קצינת המבחן טרחה להתייצב וסיפרה על התרשמותה החיובית מהנאשם, תוך המלצה על שיקומו.

אך כאשר בית המשפט שם לנגד עיניו את כלל השיקולים הצריכים לעניין, מוצא, כי המלצת שירות המבחן למבוגרים אינה הולמת, ולו במעט, את חומרת הפגיעה במתלון.

על אף הצהרת קצינת המבחן - לא התרשם בית המשפט, כי שמה לנגד עיניה את האכזריות המתוארת ואת עוצמת הפגיעה, הפיזית והנפשית, שנגרמה למתלון (אמנם אין זה בהכרח תפקידה). ברם, על בית המשפט לשוות לנגד עיניו את מכלול הנסיבות.

בית המשפט אינו מקבל טענת ההגנה, כי עונש מאסר יהווה בבחינת "נקמה" בנאשם. הנאשם הפך צעיר מבטיח לשבר כלי, ללא כל עילה, ופשוט הוא, כי עליו לשאת בתוצאות מעשיו.

נסיבותיו האישיות של הנאשם ואף נכונותו להשתלב בהליך טיפולי - ייסוגו אחור.

בשקלול הנסיבות, מוצא בית המשפט למקם עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחם. ברם, לנוכח מידת האכזריות שגילה באירוע, ולנוכח תפישותיו של הנאשם, כפי שבאו ידי ביטוי באירוע, כשירות המבחן התרשם, שהנאשם היה מונע, בהתנהגותו, ממה שנתפס על ידו כ"פגיעה בכבודו" - אין מקום לענישה ברף התחתון ממש.

עוד יושתו על הנאשם עונש מאסר מותנה וכן יחייב אותו בית המשפט בפיצוי למתלון - נפגע העבירה. לנוכח מגבלות הדין - אין ניתן להשית, בהליך זה, פיצוי שישקף את מלוא הנזקים, שנגמרו לנפגע העבירה ואין מניעה, כי נפגע העבירה ינקוט בכל הליך חוקי למיצוי זכויותיו. ברם, יורה בית המשפט על השתת פיצוי, שיהיה בו ולו משום הכרה בפגיעה שנגרמה ומתן מעין סעד תכופ במסגרת המסע הטיפולי והשיקומי שעל הנפגע לעבור.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני התביעה בכתב; שמע טיעוני הצדדים על פה; עיין בראיות לעונש; שמע העדים מטעם הצדדים; עיין בתסקיר שירות המבחן למבוגרים; שמע עדותה של קצינת המבחן; ושמע דברו האחרון של הנאשם; גוזר על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- א. 20 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס;
- ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי - שלא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י', סימנים א', ד', ז', ח', שהיא מסוג פשע;
- ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסר, והתנאי - שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י', סימנים א', ד', ז', ח', שהיא מסוג עוון;
- ד. פיצוי בסך 50,000 ₪ למתלונן. הפיצוי ישולם ב-20 שיעורים שווים ורצופים החל מיום 15.07.21 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא יועבר אחד התשלומים במועד - תעמוד היתרה לפירעון מידי;

התביעה תעביר, בתוך 7 ימים מהיום, פרטי המתלונן, לצורך דיווח הפיצוי.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו כעת.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן למבוגרים.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, י"ז תמוז תשפ"א, 27 יוני 2021, במעמד הצדדים.